

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

3 юни 1986 година*

По дело 139/85

С предмет преюдициално запитване, отправено до Съда съгласно член 177 от Договора за ЕИО от страна на Raad van State (Нидерландия), Хага, в производството, висящо пред този съд между

R. H. Kempf

и

Staatssecretaris van Justitie (Държавния секретар на правосъдието)

относно тълкуване на някои разпоредби на правото на Общността относно свободното движение на работници,

СЪДЪТ,

в състав: г-н Mackenzie Stuart, председател, г-н Т. Koopmans, г-н U. Everling, г-н К. Bahlmann, г-н R. Joliet (председатели на състав), г-н G. Bosco, г-н O. Due, г-н Y. Galmot, г-н С. Kakouris, г-н Т. F. O'Higgins, г-н F. Schockweiler, г-н J. C. Moitinho de Almeida и г-н G. C. Rodriguez Iglesias, съдии,

генерален адвокат: г-н Gordon Slynn,

секретар: г-н Н. А. Riuhl, главен администратор,

след като взеха в предвид заключенията представени от:

- за г-н R. H. Kempf от г-н Th. H. A. Teeuwen,
- за нидерландското правителство от г-н I. Verkade, г-н H. Siblesz и г-н С. Lindeman,
- за датското правителство от г-н L. Mikaelson,
- за Комисията на Европейските общности от г-н J. Griesmar и г-н F. Herbert,

след като изслуша заключението на генералния адвокат представено на съдебното заседание на 17 април 1986 г.,

постанови настоящото

Решение

* Езика на производство то: нидерландски.

1. С предварително Решение от 23 април 1985 г., което е било получено в Съда на 9 май 1985 г., Raad van State (Държавния съвет), Нидерландия, е отнесъл до Съда преюдициален въпроси по член 177 от Договора за ЕИО относно тълкуването на разпоредбите на Общността относно свободното движение на работници в Общността.

2. Ищецът по главното дело, г-н R. H. Kempf, германски гражданин, е влязъл в Нидерландия на 1 септември 1981 г. и е работил там като учител по музика на непълнен работен ден, като е давал по 12 урока седмично от 26 октомври 1981 г. до 14 юли 1982 г.; в края на този период брутното възнаграждение, което той е получавал за тази работа, се е равнявало на 984 HFL месечно. През същия период той е подал молба и е получил допълнително обезщетение по силата на Wet Werkloosheidsvoorziening (Закона за обезщетението за безработица). Обезщетенията по този закон, които са от публични фондове, се изплащат на лица със статут на работници.

3. Впоследствие г-н Kempf е станал неработоспособен в резултат на заболяване и е получил социалноосигурителни обезщетения по Ziekwet (Закона за осигуряване при болест). Той също така е получавал допълнителни обезщетения по упоменатия по-горе Закон за обезщетение при безработица и по Algemene Bijstandswet (Закона за социалното подпомагане). Последният закон регламентира общо социално подпомагане на нуждаещите се, което се финансира изцяло от публични фондове.

4. На 30 ноември 1981 г. г-н Kempf е подал искане за разрешение за пребиваване в Нидерландия с цел „да извършва дейност като наето лице” в тази страна. Искането е било отхвърлено с решение на местния началник на полицията от 17 август 1982 г. След това ищецът е подал искане за преразглеждане до Staatssecretaris van Justitie, което е било отхвърлено с Решение от 9 декември 1982 г. на основание, *inter alia*, че той не отговаря на условията за привилегирован гражданин на ЕИО по смисъла на нидерландското законодателство по емиграционните въпроси, понеже той е прибягвал до ползване на публични фондове в Нидерландия и следователно е бил очевидно неспособен да задоволи нуждите си с дохода, получаван от неговата заетост.

5. С искова молба от 10 януари 1983 г-н Kempf е обжалвал решението на Staatssecretaris van Justitie пред Съдебното отделение на Raad van State. Това са обстоятелствата, които предшестват делото пред Raad van State, който е спрял производството и е отнесъл до Съда следния въпрос за преюдициално решение:

„Когато гражданин на държава-членка изпълнява на територията на друга държава-членка дейност, която сама по себе си може да бъде разглеждана като резултатна и действителна работа по смисъла на решението на Съда по делото Levin срещу Staatssecretaris van Justitie, дали фактът, че той иска финансово подпомагане, изплащано от публични фондове на последната държава-членка с цел да допълни доходите, които той получава от тази дейност, го изключва от разпоредбите на Общността относно свободното движение на работници?”

6. Г-н Kempf и Комисията изразяват становище, че отговорът следва да е отрицателен. Те посочват, че обхватът *ratione personae* на разпоредбите относно свободното движение на работници, които следва да бъдат тълкувани широко, се определя единствено от характера на работата и не зависи от изработения от това доход. Следователно работа, която сама по себе си представлява резултатна и действителна работа, не променя своя характер единствено поради факта, че лицето, което я извършва, е прибягнало до обезщетения, получавани от публични фондове, с цел да

допълни възнаграждението си до нивото на минималните средства за съществуване. Според тях това заключение се потвърждава с последните решения на Съда (Решенията от 27 март 1985 г. по дело 249/83 г., *Ноескх срещу Kalmthout*, и дело 122/84 г., *Scrivner срещу Chastre*, Recueil 1985 г., стр. 973 и стр. 1027), в които той е постановил, че социално обезщетение, което гарантира минимални средства за издръжка в общ план представлява социална придобивка по смисъла на Регламент 1612/68 на Съвета от 15 октомври 1968 г. и следователно трябва да се прилага без дискриминация към работници, които имат националност на други държави-членки.

7. Правителствата на Нидерландия и Дания смятат, че работата, която осигурява доход, по-нисък от минималните средства за съществуване, определени от приемащата държава-членка не могат да бъдат разглеждани като резултатна и действителна работа, ако лицето, което я извършва, търси социално подпомагане, получавано от публични фондове. В такъв случай работата не осигурява неотложните средства за подобряване на неговите условия на живот, а просто се явява един от източниците, от които той получава гарантираните минимални средства за издръжка в приемащата държава-членка. Следователно тя не представлява икономическа дейност по смисъла на Договора. Независимо от това, допълва датското правителство, дали едно лице притежава статут на работник следва да бъде определено единствено с оглед на датата на искането за разрешение за пребиваване, така че лице, което притежава статут на работник към тази дата, запазва този статут дори ако впоследствие той остане без работа и в резултат на това стане зависим от финансово подпомагане, получавано от публични фондове.

8. Видно е от формулировката на въпроса, отнесен до Съда и от мотивите на решението за сезиране на Съда, че Raad van State по същество цели изясняване на критериите, посочени от Съда по в Решението от 23 март 1982 г. (по дело 53/81 г., *Levin срещу Staatssecretaris van Justitie*, Recueil, стр. 1035) по отношение на случай, когато гражданин на една държава-членка, който изпълнява резултатна и действителна дейност като наето лице в друга държава-членка, иска да допълни своя доход от тази дейност, който е по-нисък от минималните средства за съществуване, така че да достигне до това ниво чрез получаване на финансово подпомагане, изплащано от публични фондове на приемащата държава.

9. Следва да се подчертае, условията на това решение в което Съдът е постановил:

„Разпоредбите на правото на Общността, които се отнасят до свободното движение на работници, също така обхващат гражданин на държава-членка, който изпълнява на територията на друга държава-членка дейност като наето лице, която носи доход, по-нисък от този, който във втората държава се счита за минимално необходим за съществуване, независимо дали това лице допълва дохода от своята дейност като наето лице с други доходи, така че да достигне този минимум, или се задоволява със средства за издръжка, по-ниски от посочения минимум, при условие че той изпълнява дейност като наето лице, която е резултатна и действителна”.

10. В основната част на решението Съдът освен това е посочил, че „макар и работата на непълнен работен ден да не е изключена от приложното поле на правилата относно свободното движение на хора, тези правила обхващат само изпълнението на резултатна и действителна дейност, което изключва дейности с толкова малък обем, че да бъдат преценени като изцяло странични и спомагателни”.

11. Първо, по отношение на критерия за резултатна и действителна работа съпоставен със странични и спомагателни дейности, които не са обхванати от съответните разпоредби на Общността, правителството на Нидерландия е изразило съмнение по време на устната фаза, дали работата на учител, който дава 12 урока седмично, може да бъде разглеждана като представляваща резултатна и действителна дейност в контекста на решението по делото Levin.

12. Независимо от това, този въпрос не подлежи на разглеждане, тъй като Raad van State в мотивите на решението за сезиране на Съда изрично е установил, че работата на г-н Kempf не е била с дотолкова малък обем, че да бъде преценена като изцяло странична и спомагателна дейност. Според разделението на правомощията между националните съдилища и Съда на ЕО във връзка със сезиране за преюдициално решение, националните съдилища са тези, които следва да установят и извършат оценка на фактите по делото. Следователно въпросът, отнесен за преюдициално тълкуване, следва да бъде проучен като се има предвид оценката, извършена от Raad van State.

13. Според установената практика на Съда, свободното движение на работници представлява един от фундаментите на Общността. Разпоредбите, които регламентират тази основна свобода и, в частност, термините „работник“ и „дейност като наето лице“, които определят приложното поле на тези свободи трябва в това отношение да бъдат тълкувани широко, докато изключенията и дерогациите от принципа за свободно движение на работници следва да бъдат тълкувани стеснително.

14. Следователно правилата по този въпрос трябва да бъдат тълкувани като означаващи, че лице, което изпълнява резултатна и действителна работа на непълнен работен ден, не може да бъде изключено от тяхното приложно поле единствено, поради това че възнаграждението, което той получава е по-ниско от нивото на минималните средства за съществуване, и той се стреми да ги допълни с други законни средства за издръжка. В това отношение е ирелевантно, дали тези допълнителни средства произтичат от собственост или от заетост на член на неговото семейство, какъвто е бил случаят по делото Levin, или, както в настоящия случай, те се получават от финансово подпомагане, предоставяно от публични фондове в държавата-членка, в която той пребивава, при условие, че е установен резултатният и действителен характер на неговата работа.

15. Несъмнено това заключение се подкрепя от факта, че, както Съдът е постановил наскоро по делото Levin, за целите на правото на Общността термините „работник“ и „дейност като заето лице“ не могат да бъдат определяни чрез препращане към националните закони на държавите-членки, а имат специфично значение в правото на Общността. Тяхното действие би било застрашено, ако упражняването на правата, предоставени по силата на принципа на свободно движение на работници, би могло да бъде възпрепятствано от факта, че въпросното лице е прибягнало до обезщетения, изплащани от публични фондове и създадени с вътрешното законодателство на приемащата държава.

16. Поради тези съображения, в отговор на въпроса, отнесен за преюдициално тълкуване до Съда, следва да бъде заявено, че когато гражданин на държава-членка изпълнява на територията на друга държава-членка като наето лице дейности, които могат да бъдат разглеждани като резултатна и действителна работа, фактът, че той търси финансово подпомагане, изплащано от публични фондове на втората държава-

членка, с цел да допълни доходите, които той получава от тези дейности, не го изключва от разпоредбите на Общността относно свободното движение на работници.

По съдебните разноски

17. Разноските, направени от правителствата на Нидерландия и Дания и от Комисията на Европейските общности, които представиха становища пред Съда, не подлежат на възстановяване. С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред препращащата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски.

По изложените съображения,

Съдът,

Като се произнася по въпроса, повдигнат пред него от страна на Raad van State, Нидерландия, с предварително Решение от 23 април 1985 г., реши:

Когато гражданин на държава-членка изпълнява на територията на друга държава-членка като наето лице дейности, които могат да бъдат разглеждани като резултатна и действителна работа, фактът, че той търси финансово подпомагане, изплащано от публични фондове на втората държава-членка, с цел да допълни доходите, които той получава от тези дейности, не го изключва от разпоредбите на Общността относно свободното движение на работници.

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 3 юни 1986 година.

Подписи